

مقصود فراستخواه در نشست «شب همدلی»:

ایرانیان در شرایط ناصح، همواره در صلح زیسته‌اند

او، همدلی بدون حقوق مدنی، برابری و رفاه اجتماعی، اساساً از معنا تهی می‌شود و نمی‌تواند به سرمایه‌های ماندگار برای جامعه بدل شود.

این استاد جامعه‌شناسی همچنین به پشتوانه فرهنگی و تمدنی ایران در شکل‌گیری این روحیه اشاره کرد و گفت: «اندیشه، معارف و ذخیره تاریخی ایرانیان همواره توانسته است با پشتیبانی معرفتی، احساسات اجتماعی را تعالی بخشد؛ به‌گونه‌ای که انسان ایرانی بتواند دیگری را بفهمد و با او همدلی کند.» فراستخواه این ویژگی را نوعی «خرد جمعی» دانست که ایرانیان را به سوی هم‌سازي و سازگاری سوق می‌دهد. خردی در آنها در زیست روزمره، بلکه در مواجهه با بحران‌ها و تهدیدهای بیرونی نیز خود را نشان داده است.

او در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به وجود «شرارت‌های در کمین نشسته» در تاریخ اجتماعی ایران، گفت: «همین تهدیدها موجب شده نوعی همدلی اجتماعی برای مواجهه با نیروهای اهریمنی شکل گیرد؛ زیرا جامعه دریافته‌است که اگر «ما» بودن آسیب‌بینیم، همه آسیب خواهند دید.» به باور فراستخواه، درک این حقیقت که همه اجزای زندگی فردی و جمعی در امر کلی «ما» نهفته است، بنیان اصلی همبستگی اجتماعی در ایران را شکل می‌دهد؛ بنابراین که اگر با عدالت، حقوق شهروندی و نظم دسترسی همراه شود، می‌تواند غاسمن پایداری اجتماعی و فرهنگی کشور شود.

زیرکی همدلی

سعیده قدس، مدیر مؤسسه محک به عنوان دیگر سخنران این نشست، تحلیل «زیرکی تاریخی ایرانیان» برای حفظ هویت و همدلی در لایه‌های زیرین جامعه‌علی‌رغم تجاوزهای مکرر را موضع بحث خود قرار داد. ابتدا با اشاره به نوع و شیوه «فرمان» ایرانی، به تقاویت آن با سلام در دیگر فرهنگ‌های جهان اشاره کرد و این تقاویت را ناشی از تاریخ سرفراز

و غم‌انگیز ایران دانست.

فعالیت‌های نوع‌دوستانه اکرم خداینده را تشریح کرد.

این فیلم و سخنان پرویز پرستویی، مقدمه‌ای بود تا خود اکرم خداینده‌پشت تریبون قرار بگیرد. این زن ورزشکار ایرانی بدگویی‌ها و گزارش‌های سبک‌گرایانه سرفنامه نویسان و مستشرقان نسبت به ایران و ایرانیان اشاره کرد و گفت: «ما ملتی هستیم که در گزارش‌های سرفنامه‌نویس‌ها به دروغ‌گویی و دورویی معروف شده‌ایم، اگر ما این همدلی‌های زیرکانه را (که این سرفنامه نویسان به دروغ‌گویی و دورویی تعبیر کردند) نمی‌داشتیم، نمی‌توانستیم آن کاری را که دوست داریم انجام دهیم.»

وی در مقام جمع‌بندی تصریح کرد: «تاریخ به ما یاد داده‌است که نوعی زیرکانه از همدلی را خلق و دنبال کنیم تا بتوانیم این همدلی را در لایه‌های زیرین جامعه خود مدیریت کنیم.»

هیچ بیگانه‌ای دست ما را ننگرفته است

در ادامه نهمد و چهلمین شب از سلسله شب‌های «جمله بخار»، پیام تصویری پرویز پرستویی، بازرگین‌سنیما ایران بخش شد. پرستویی در این پیام از «اکرم خداینده» قهرمان تکواندو و کاپیتان سابق تیم ملی تکواندوی زنان از کشور و واقعیت‌های کشور تصریح کرد: «به‌عنوان کسی که همیشه منتقد

بودم، بر این باور هستم که در طول تاریخ، هیچ بیگانه‌ای خارج از این مرزها دست ما را ننگرفته است.»

این زن ورزشکار گفت: «نمی‌خواهم کشور عزیزمان را از دست بدهم، پس تصمیم گرفتم دوباره با وجود شماتت‌ها وارد میدان شوم و در کنار مردم باشم، چون می‌دانم هیچ اتفاقی زیر این موشک‌ها و بمب‌های وحشتناک نخواهد افتاد و مهم‌ترین عامل پیروزی در این جنگ‌ها، مردم و اتحاد آنهاست.»

رسالت‌اهالی هنردر جنگ

سیدمحسن خاتمی رئیس فرهنگسرای نیاوران هم در سخنانی، جنگ را نه صرفاً پدیده‌ای تک‌بعدی و نظامی، بلکه دارای ابعادی فرهنگی و هنری دانست که به اهالی این حوزه ارتباط دارد و گفت: «جنگ می‌تواند به همدلی ما ایرانیان آسیب بزند و اینچاست که لازم‌است اهالی این حوزه رسالت خود را به انجام برسانند.»

وی هدف اهالی این حوزه را نشان دادن اتحاد ملی با وجود همه اختلافات عنوان کرد و افزود: «این جنگ قهرمانان متعددی دارد که از آن جمله، هنرمندان هستند که برای همدلی مردم و حفظ کیان این کشور نقش آفرینی می‌کنند.» خاتمی به حوزه‌های هنر و نجات که قهرمانانی را در جنگ اخیر به کشور معرفی کرد، اشاره کرد و گفت: «بنا به این نیت، تصمیم گرفتیم از خانم خداینده و آقای صفری و لئو (سگ امدادگر) دعوت به‌عمل آوریم.»

جان‌های بسیاری که «لئو» نجات داد

همان‌طور که رئیس فرهنگستان نیاوران اعلام کرده بود، در پایان این نشست «شب همدلی»، «مجید صفری مربی سگ‌های نژد یااب استان تهران و عضو جمعیت هلال احمر، به همراه «لئو» سگ زنده یاب معروف پشت تریبون رفت. وی با اشاره به این که در جنگ اخیر سگ‌ها ما موفق شدند جان تعداد زیادی از هموطنان ما را نجات دهند یا پیکر شهدا که زیر آوار بودند و ما جای دقیق‌شان را نمی‌دانستیم پیدا کنند، گفت: «لئو در ۲۰ عملیات جست‌وجو در شهر تهران جان‌های بسیاری را نجات داد و پیکر بسیاری از شهدا را کشف کرد.»

نعمت‌الله فاضلی، جامعه‌شناس پاسخ می‌دهد

چرا جامعه ایران در جنگ فرو نپاشید؟

گفت‌وگو

یک جامعه‌شناس در ارزیابی حضور میدانی مردم در حمایت از کشور گفت: به‌خبرگزاری‌های رسمی و کسانی که گفت‌مان رسمی را مدیریت می‌کنند، این نکته حیاتی را یادآوری می‌کنم که وظیفه اصلی آنها این‌است که فضای سیاسی کشور را به‌گونه‌ای متناسب برای مشارکت همه علایق و سلیقه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی فراهم کنند.

نعمت‌الله فاضلی، جامعه‌شناس در گفت‌وگو با ایرنا، درباره نقش آفرینی مردم و انسجام ملی ایجاد شده در کشور افزود: جنگ‌ها تا حدودی موقعیتی اجتماعی را شکل می‌دهند که افراد درون جامعه‌ای که موردتهاجم و تجاوز قرار گرفته‌است، تقاویت‌های فکری، اعتقادی و اجتماعی خود را موقتاً- تا زمانی که جنگ وجود دارد- کنار می‌گذارند. «پیتر توچین»، مورخ و دانشمند برجسته در کتاب «فرا جامعه» پژوهشی بزرگ در تاریخ ۱۰ هزار سال جنگ‌ها شرط بنیادین چنین وضعیتی این‌است که در هر دو سطح «درون گروهی» و «برون گروهی» انسجام وجود داشته باشد. در جنگی که متأسفانه اکنون بر ایران عزیز ما تحمیل شده‌است، هر دو شکل

همکاری را می‌بینیم. همکاری «درون گروهی» به این معناست که رقابت برای کسب امتیاز در افراد درون گروه یعنی درون جامعه ایران به‌طور موقت کنار گذاشته شده‌است تا همه در برابر دشمن موضع واحدی بگیرند اما همکاری «برون گروهی» این‌است که در سیاستمداران، حکومت، دولت، رئیس‌جمهوری، فرماندهان نظامی با دولت‌ها و کشورهای دیگر اتحاد و انسجام پیدا کند. فاضلی درباره اینکه چه پیشنهادهی برای کسانی که تاکنون در اجتماعات مردمی شرکت نکرده‌اند، دارد، گفت: پیشنهادم به همه کسانی که در این فضاها هیچ‌گونه مشارکتی ندارند یا حتی آنها که با این مشارکت مخالف هستند، این‌است که به این راه‌ها وارد شوند. «این منظر که برای بقای «حیات جامعه» و «ایران» در این شرایط مردمی ضروری‌است، بنگرند. ما در این صحنه‌ها برای دفاع از ایران حضور داریم نه برای دفاع از یک جهت‌گیری سیاسی خاص. مشارکت در دفاع از جامعه در موقعیت جنگ، امری «پیشاسیاسی»‌است یعنی وقتی که بقای جامعه در خطر است و ساخت‌های جامعه و زیست‌پذیری حیات در کشورمان هدف قرار گرفته‌اند، در این شرایط ما با هرگونه جهت‌گیری سیاسی مخالف با اقتصاد جمهوری اسلامی یا منتقد باید در فرآیند «دفاع از ایران» به‌عنوان «دفاع از بقا» و «دفاع از زندگی» مشارکت کنیم. من آن

گام جدید ایران و کوبا

تعمیق همکاری‌های فناورانه

در عصر هوش مصنوعی

فاوا

گسترش همکاری‌ها در حوزه دولت الکترونیک، دولت هوشمند و آموزش نیروی انسانی متخصص تأکید کردند. معاون وزیر ارتباطات کوبا با قدردانی از برگزاری دوره‌های آموزش مجازی توسط سازمان فناوری اطلاعات ایران برای کارشناسان کوبایی، این دوره‌ها را زمینه‌ساز افزایش شناخت و متقابل و ارتقای ظرفیت‌های اداری و فنی کشورش توصیف کرد. او ابراز امیدواری کرد که تقاضمانه همکاری مشترک میان وزارتخانه‌های ارتباطات دو کشور در آینده نزدیک امضا و در قالب یک کارگروه مشترک پیگیری شود تا برنامه‌های عملیاتی، زمان‌بندی و پروژه‌های مشخص همکاری تعریف گردد.

رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران نیز با استقبال از این پیشنهاد اعلام کرد که مقدمات تدوین و نهایی‌سازی

اشاره به سابقه مناسبات دوستانه و همکاری‌های فنی میان تهران و هاوانا در حوزه ارتباطات، گفت ایران آماده‌است فصل تازه‌ای از تعاملات را در زمینه توسعه زیرساخت‌های دولت الکترونیک و دولت هوشمند آغاز کند. او تأکید کرد که ایران طی سال‌های اخیر تجربیات ارزشمندی در طراحی، پیاده‌سازی و پشتیبانی سامانه‌های الکترونیکی حاکمیتی، خدمات دیجیتال عمومی و پلتفرم‌های ملی به‌دست آورده که می‌تواند در اختیار کوبا قرار گیرد.

گسترش همکاری‌ها در حوزه دولت الکترونیک و هوشمند

در بخش دیگری از این دیدار، «هرناندز» با ابراز نگرانی نسبت به بحملات صورت‌گرفته علیه زیرساخت‌ها، دانشگاه‌ها، مدارس و مراکز علمی ایران، این اقدام‌ها را نگران‌کننده و مغایر با توسعه علمی و فناوری دانست. خدمات الکترونیک عمومی و همچنین تعاملات مشترک در مجامع بین‌المللی مرتبط با علم و فناوری ایجاد کند. اجلاس CSDC به‌عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادهای سیاست‌گذاری علم و فناوری در سطح جهانی، بستر مهمی برای کشورهایی مانند ایران و کوبا فراهم کرده‌است تا با طرح دیدگاه‌های خود در موضوعات نوظهور مانند هوش مصنوعی، اقتصاد دیجیتال و حکمرانی، زمینه تقویت همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه را نیز فراهم آورند.

این در حالی است که دو طرف در

اندیشه - علم و فناوری

تحلیل
محمد طاهاسنگری
<i>گروه اندیشه</i>

نشست «شب همدلی» به همت مجله بخارا، پنجمینه سوم اردیبهشت‌ماه در تالار خلیج‌فارس فرهنگسرای نیاوران برگزار شد؛ نشستی که با حضور جمعی از اندیشمندان و صاحب‌نظران به بررسی مفهوم همدلی در جامعه ایرانی اختصاص داشت و مقصود فراستخواه، جامعه‌شناس، یکی از سخنرانان این هم‌اندیشی بود که با طرح ریشه‌های تاریخی و نهادی همدلی در ایران، بر ضرورت پیوند این سرمایه فرهنگی با حقوق مدنی و نظم اجتماعی تأکید کرد.

فراستخواه سخنان خود را با اشاره به یکی از «قاعده‌های نهادی ایران» آغاز کرد و گفت: «یکی از این قواعد، «صلح در شرایط ناصح» است؛ وضعیتی که به باور او، مردم ایران در طول تاریخ با آنکا به هوشمندی و خرد جمعی خود توانسته‌اند به‌خوبی در این میانه زندگی کنند. او توضیح داد: «ایرانیان با وجود بی‌نظمی‌ها، نظم ایجاد می‌کردند و در شرایط ناصح، در صلح می‌زیستند.» به گفته این جامعه‌شناس، همین ویژگی تاریخی سبب شده‌است حتی در شاهنامه فردوسی که حماسی‌ترین اثر ادبی ایران به‌شمار می‌رود نیز صدای صلح شنیده شود.

این استاد دانشگاه با تأکید بر اینکه جامعه ایرانی در میانه بحران‌ها همواره توانسته همدلی را در سه سطح خرد، میانی و کلان حفظ کند، افزود: «این همدلی صرفاً یک احساس جمعی نیست، بلکه برای تداوم و پایداری خود نیازمند صورت‌بندی حقوقی است؛ به‌گونه‌ای که «ما» بودن یک ملت بتواند در آن تبلور پیدا کند.» او تصریح کرد: «ما برای همدلی پایدار و درون‌زا به نظم دسترسی نیاز داریم.» از نگاه

علم و فناوری

حسگرهای هوشمند کشاورزی

از خاک نیرو می‌گیرند

جدیدی از حسگرهای کم‌مصرف، پایدار و کم‌هزینه در کشاورزی دقیق و پایش محیط‌زیست هموار کند و مشکل کشاورزان را درکشاورزی فناورانه و دقیق، حل کند. درواقع چنین حسگرهای زیرزمینی، بدون نیاز به تعویض باتری یا وابستگی به نور خورشید، از آنها به‌طور گسترده استفاده نشده بود.

پژوهشگران نورث‌وسترن با آزمایش چندین طرح مختلف طی دو سال، در نهایت با تغییر آرایش الکتروده‌ها به جدید، آند، اقی و در دل خاک قرار می‌گیرد، در حالی که کاند، عمودی است و تا سطح زمین بالا می‌آید. این ساختار باعث می‌شود بخش بالایی دستگاه همیشه به اکسیژن دسترسی داشته باشد و بخش پایینی، رطوبت کافی را حفظ کند. استفاده از روش ضدآب و یک کالاهک محافظ نیز دستگاه را در برابر سیلاب و ورود ذرات مدار، جریان الکتریکی تولید می‌کند.

«بیل ین» پژوهشگر اصلی پروژه، می‌گوید: «با توسعه اینترنت اشیا، تصور آینده‌ای با تریبون‌ها دستگاه هوشمند دور از ذهن نیست. نمی‌توان همه این دستگاه‌ها را با لیتیوم و فلزات سنگین و مواد سمی ساخت و باید به دنبال منابع انرژی جایگزین و پایدار باشیم

و این‌طور، دقیقاً پاسخگوست. تا زمانی‌که در خاک، مواد آلی برای تغذیه میکروب‌ها وجود داشته باشد، این پیل‌های سوختی می‌توانند برای مدت بسیار طولانی فعال بمانند.»

به گفته پژوهشگران، نسخه نهایی این پیل سوختی در شرایط متنوعی آزمایش شده‌است از خاک نسبتاً خشک گرفته تا محیط‌های کاملاً غرقاب. نتیجه نشان داد تولید انرژی این پیل به‌طور متوسط ۶۸ برابر بیش از مقدار لازم برای راه‌اندازی حسگرها بود و همچنین نسبت به نمونه‌های پیشین ۱۲۰ درصد دوام بیشتری نشان داد. این موفقیت نشان می‌دهد که این فناوری آماده‌است تا در مقیاس بزرگ و در مزارع به کار گرفته شود.

حوزه فاوا

«حسین افشین» معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور در جریان ارزیابی خسارات وارد شده بر اثر حملات اخیر، از تعداد شرکت دانش بنیان و فناور در تهران و البرز بازدید کرد و بر لزوم بازسازی هرچه سریع‌تر زیرساخت‌های فناورانه کشور تأکید داشت. وی در این باره گفت: «هرچند بخش فناورانه ممکن است در ظاهر سهم کمتری از مجموع خسارات کشور داشته باشد، اما اختلال در چرخه فناوری و وقفه در زنجیره نوآوری، پیامدهایی بسیار سنگین‌تر به همراه دارد و می‌تواند کشور را از دستیابی به سودهای گسترده محروم کند. « به گفته افشین و بنا بر گزارش‌های جامع، میزان خسارات تاکنون ۳۰۰ میلیون دلار برآورد شده‌است.

در نشست مشترک معاونان وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، راهکارهای توسعه کسب‌وکارهای هنری در بستر اقتصاد دیجیتال و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین برای تقویت این حوزه بررسی شد. در این دیدار، «احسان چیت‌ساز» و «مهدی شعبی» با اشاره به تحولات شتابان فناوری، هنر را یکی از ارکان مهم اقتصاد دیجیتال دانستند که می‌تواند در قالب تولید محتوا، دارایی‌های دیجیتال و تجربه‌های تعاملی، ارزش آفرینی کند. دو طرف بر تدوین چهارچوبی عملیاتی برای گسترش فعالیت بخش خصوصی در بازار هنر دیجیتال تأکید کردند. تقویت حضور آثار هنری در پلتفرم‌های داخلی و بین‌المللی، توسعه بازار دارایی‌های دیجیتال از جمله NFT را عایت ملاطحات حقوقی و فرهنگی و بهره‌گیری از فناوری‌هایی مانند واقعیت مجازی، واقعیت افزوده و متاورس، از محورهای اصلی این گفت‌وگو بود.

فناوری

تراشه جدید دانشمندان ایرانی، مصرف انرژی هوش مصنوعی را تا ۷۰ درصد کاهش می‌دهد. تراشه طراحی شده توسط دکتر «بابک باخیت» که با الهام از مغز ساخته شده‌است، می‌تواند مصرف انرژی هوش مصنوعی را کاهش دهد و ماشین‌ها را هوشمندتر و سازگارتر کند.

اینستاگرام مشغول آزمایش یک اپ اشتراک‌گذاری عکس جدید به نام «اینستنتس» (Instants) است. این اپ که در آسیاینا و ایتالیا قابل دسترس است به کاربران امکان می‌دهد عکس‌هایی ناپدید شونده را با دوستانشان به اشتراک بگذارند.

از هوش مصنوعی چه خبر؟

امارات متحده عربی قصد دارد طی دو سال آینده ۵۰ درصد از خدمات و عملیات دولتی را به هوش مصنوعی بسپارد تا به اولین دولت خودکار جهان تبدیل شود.

هوش مصنوعی پرچمدار 5.5-GPT با «جهش چشمگیر در انوماسیون کارهای پیچیده» معرفی شد. این مدل جدید در مدیریت وظایف مبهم و چندمرحله‌ای جهش چشمگیری داشته و می‌تواند به‌طور مستقل برنامه‌ریزی کند، ابزارها را به کار گیرد و خروجی نهایی را بررسی کند.

استارت‌آپ چینی دیپ‌سیک از مدل‌های V4-Pro و V4-Flash رونمایی کرد تا مستقیماً با گوگل و اوپن‌آی‌آی رقابت کند.

کهنکشان

پژوهشگران دانشگاه ایالتی واشنگتن روشی کم‌هزینه و سریع را ابداع کرده‌اند که با یک قطره خون، نوار کاغذی و گوشی همراه، سطح ملاتوئین را اندازه می‌گیرند؛ فناوری‌ای که می‌تواند نجات‌بخش ریتم شبانه‌روزی فضانوردان در مأموریت‌های فضایی باشد.